

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

TWEEDE DEEL

DERTIENDE HOOFDSTUK

Nog een Sterfbed

Na zijn tocht in 't woud en 't vervoer naar zijn woning, had Antoon Ravels zijn leger niet meer verlaten.

De schotwond in den schouder was van zeer ernstigen aard, en de heelmeeester had bedenkelijk 't hoofd geschud, toen Corteville hem vroeg, of hij hoopte den jongen krijgsman te redden.

De kloosterlinge, die Ravels verzorgde, was dien Zondag verschrikt gevluht, bij het vernemen van der Geuzen stoutmoedigen aanval, en die mare had den kranke zoo hevig geschokt, dat hij in bezwijming viel, waaruit hij eerst tegen den avond ontwaakte.

Toen zag hij weder een vrouw bij zijn sponde.

— Zuster Margaretha, zijt gij het? vroeg hij. Zijn de kettters meester in de stad?

— Ja de kettters zijn meester te Oudenaarde, antwoordde de waakster scherp.

— Geertje! riep Ravels verschrikt.

— Ik ben Geertje, Antoon... verheugt het u niet, dat ik mij over u ontferm, als al uw vrienden u verlaten hebben?

— O, ge zijt goed, Geertje!

— Waarom hebt ge me dan verstooten? Uw tweede liefde maakte u evenmin gelukkig. Ge zijt niet met een dienstmaagd getrouwd... neen... en toch... zijt ge hoog geklommen? Nu ligt ge hier!

— Maar ik zal genezen, Geertje...

— De Geuzen zijn in de stad... en ze zullen u vinden! En dan, Antoon... en dan!

— O, Geertje help me uit de stad... haal uw man... haal Bert...

— Mijn man... de man, dien gij mij gaaft... hij is dood, Antoon!

— Bert dood?

— Dood gesmaakt tegen een muur en vertrappeld door de Geuzen!

De kranke kreeg zoo'n hevigen schok, dat zijn lichaam zich bewoog...

— En als ze u vinden, Antoon, zullen ze ook u vertrap-pelen! hernam de vrouw.

— Geertje, red mij... Geertje, breng me uit de stad, met uw hulpe zal ik kunnen gaan!

— Ik u helpen... maar ge hebt me immers verstooten om die andere!

— Ik was verblind, Geertje! Ik meende, dat ik Lysbeth beminde... ik huwde haar en bracht ze hier... slechts twee weken bleef ze in mijn huis. Ik vroeg liefde... en ze schold en vervloekte me! Kwam ik in de kamer, dan vloog ze op me af, spuwde me in 't gelaat, sloeg en stampte en schopte me... Ik trachtte zoet met haar te spreken... en alles wat haar onder de hand kwam, slingerde ze me naar 't hoofd. Dat was geen leven, Geertje. Ik begon haar te haten... en ik voerde haar naar Maagdendale... Dank aan den invloed van Corteville en pater Antonius werd Lysbeth er opgenomen om bekeerd te worden.

— En nu is ze vrij, Antoon... nu is ze op 't kasteel. En Corteville is dood!

— Corteville dood!

— En zijn lijk drijft in de Schelde!

— Geertje, voer mij uit de stede! kermde de zieke. Alles zal ik goedmaken...

— Maar de poorten worden bewaakt en Blommaert heeft geboden scherp op u te letten!

De lijder kreunde van angst.

— Maar ze mogen me niet vinden... ze mogen niet! Ik wil niet sterven... Geertje red mij... ik smeeke het u bij de Passie Onzes Heeren... red mij, red mij! Geertje, ik was verblind... ik zal goed zijn voor u! Laat ons gaan...

En Ravels trachtte zich op te richten.

— Drink eerst, zei de vrouw...

— Ja, ik heb dorst... laat ik drinken... en dan gaan we... nietwaar?

— Ja, dan zult ge vertrekken!

— O, danke, Geertje... lang mij dien beker... ik zal kloek zijn.

Antoon dronk met lange, gulzige teugen en hernam dan:

— Nu gaan we... 't is nog tijd! Ge hoort immers niets...

— En als ge buiten de stede zijt!

— Dan zal ik u huwen. Geertje, ge zijt nu weduwe.

— Mij huwen! kreet de vrouw... Bij onze gebenedijde Moeder Gods... neen!... mij zult ge niet huwen... maar den dood zult ge huwen, Ravels!

— Ik wil niet sterven, ik wil niet!

— Ge durft niet, maar ge moet! Antoon, smaakte die drank u?... Ha! er was vergif in! siste Geertje, terwijl ze zich over den kranke boog en haar gloeienden blik in den zijnen richtte. Hoort ge me... vergif! Ik deed het in den wijn... ik de verstootene, de vertrapte, de gehoonde, de verjaagde... ik, uw slachtoffer...

— Duivelin! stamelde Ravels, terwijl zijn gelaat nog bleeker werd en de doodsangst uit zijn oogen laaide...

— Meendet ge, dat Geertje zich niet wreken zou! Duivelin... ha! eens was ik een nederig, eenvoudig landmeisje en als een onschuldige kwam ik in uw moeders woning... maar gij hebt van mij een duivelinne gemaakt! Ha! hoe hijgde ik naar deze stonde... toen ik de vrouw was van dat beest... van Bert, den beul, uw vriend!

— Moordenaarster! kreet de lijder.

— En gij zijt onschuldig! Wie heeft Blommaert verraden en zijn brave vrouwe naar de pijnbank laten sleuren? Waar is Pauwelken snoodaard! Wie heeft het gezin Lodens uiteengerukt? Van mij zelf wil ik nog niet spreken! Ha! Ravels... Ravels... waarom luisterdet ge naar Heins niet? Ha! ge wildet rijk worden en in rang stijgen? Ieder moest u bewonderen! En nu, Ravels... en nu! Hoe oud zijt ge? Nog jong... en reeds sterven... wreed is het, niet waar? Ge kondt nog lang leven... en schitteren... en nu!

— Geertje, genade, genade... geef me een tegengift... roep een dokter...

— Hadt gij genade voor mij, toen ge me naar Bert joegt? Genade... genade! Waart ge Heins en Blommaert en Agnes en Pauwelken en vader en moeder Lodens en Lysbeth genadig? Monster... monster!

Er zat een slecht hart in u... maar snel toch gleedt ge naar beneden... naar den afgrond, terwijl ge meendet te stijgen!

Ik ben welsprekend nietwaar! O! ik had veel tijd, om in mijn harte haat te voeden tegen u... om mijn beschuldigingen te rangschikken! Hoe dikwijls heb ik overpeinsd wat ik u thans zeg... hoe dikwijls alle Heiligen gesmeekt het u eens te mogen zeggen. En nu is die stonde geslagen!

— Een heelmeester, Geertje! kermde de jongeling en meer nog dan zijn stem, smeekten zijn oogen om hulpe.

— Geen geneesmiddelen kunnen u nog baten, Ravels... Nog een half uurke en ge zijt dood! De straten weerklinken van 't krijgsgeroep der Geuzen! En de Geuzen zullen komen en uw lijk over de keien slepen en het bij de voeten aan de galge hangen!

— Geertje! klonk het flauwer.

— Ziet ge nog uw slachtoffer niet! Ziet ge Agnes... de verminkte, bloedige Agnes... Hoor! zij roept om Pauwelken! Ziet ge Heins niet... hij bloedt op vele plaatsen! Titelmans wenscht u geluk! En uw kind, Antoon Heins, gij zijt ook een bastaard en gij wildet wel leven... waarom moest Bert uw bastaard ombrengen? Maar de ure der wrake slaat... en gij vaart ter helle. Antoon!

De kranke was nu vreeselijk om aan te zien. Zijn oogen rolden in hun kassen, en zenuwtrekken verwrongen het bleek

gelaat. Aan den hals waren bloedstrepen, het merkteeken van Lysbeth's moeder. Rond den mond vloeyde bloedig schuim. De borst zwoegde heftig.

— De dood nadert, Ravels... de dood en dan de eeuwigheid. Ha! hadt ge dien morgen maar naar Heins geluisterd, maar gij wildet eere... en nu sterft ge reeds, zoo jong nog!

— Haal... een priester, stamelde de zieke.

— Die kan u uw zonden niet vergeven, ze zijn te vele, Ravels, spotte de vrouw. Wien zou ik ook halen? Pater Antonius werd op Blommaerts last aan de galg gehangen...

— Ge liegt!

— Wilt ge hem zien? De galg staat op de markt. Zal ik er u heen dragen... ik ben nog sterk, Ravels. Alle andere geestelijken bevinden zich op het kasteel. Gij moet in staat van doodzonde sterven, zooals ge geleefd hebt. Nu ga ik even heen. Antoon, straks kom ik terug.

Geertje verliet de kamer, sloot de deur en begaf zich naar beneden.

De roode krijgsman hield met eenige Geuzen de wacht voor het huis. De vrouw fluisterde hem iets in 't oor, waarop de jonkman zich onmiddellijk verwijderde. Weinigen tijd later keerde hij met Blommaert terug.

— Wilt ge hem zien, kapitein? vroeg Geertje.

— Ligt hij op zijn uiterste, vrouw?

— Ja, ik heb hem vergiftigd!

— Gij... vergiftigd?

— Werp mij in 't gevang, heere, laat me ombrengen als giftmengster... toch zal ik gelukkig zijn, want mijn wraaklust werd voldaan, kreet Geertje.

Blommaert trad binnen.

Angstige kreten klonken door de woning.

— Hoor! hij schreeuwt... 't zijn doodskreten, zei de vrouw opgewonden. Ik schreide in stilte, toen hij mij verstootte... toen ik Bert moest huwen! Hoor hem roepen, heer!

Snijddend klonken de gillen.

Blommaert sidderde.

— Ongelukkige, moest ge hem zô doen lijden! riep hij toornig.

— Hij heeft het verdiend, heere... Kom mee, wilt ge hem niet eens zien! Hij zal niet lang meer leven... Moet ge hem niet naar Lysbeth vragen?

Blommaerts oogen fonkelden.

— Ja, hij is schuldig... en toch, mompelde de kapitein, neen, ik wil hem niet meer zien!

Haastig verliet hij de woning.

— Die vrouw? zei hij bij de deur aarzelend tot den rooden krijgsman...

— Laat haar vrij! onderbrak hem driftig de geheimzinnige soldaat. Zij heeft vreeselijk geleden... en ons veel geholpen!

— 't Zij dan zoo, besloot Blommaert, zich snel van de woning verwijderend.

Geertje keerde naar boven terug.

Ravels zat rechtop in zijn bed en met waanzinnigen blik staarde hij naar de deur.

— Weg! gilde hij... weg! Zijt gij het, Lysbeth! Ga heen...! Neen, Lysbeth... terg me niet! En Heins moet ook heen! Moeder, genade! Moeder help mij... de Geuzen komen en zullen me tegen den muur smakken! Erbarming... ik zal niet meer verraden... genade! Geertje vlucht met mij! Blommaert komt...

De vrouw staarde naar den lijder... die nu weer uitgeput in de kussens neergevallen was.

— Wat is hij nu leelijk! dacht ze. Neen, Antoon, gij zult geen schoon heer zijn, die een kostbaren, Spaanschen mantel en een hoed met pluimen draagt, en door de jonkvrouwen nageoogd wordt! Geertje wil het niet... Geertje had uw eerste liefde...

— Vergiffenis! huilde de stervende weer.

— Neen, Lysbeth! zie mij niet alzo aan... sla uw oogen neer! Hoor! de klok luidt...

Men voert Heins ter strafplaats... Bert, is het kindeke dood?... ik wil niet sterven... tegengif, tegengif... of een priester, maar niet Antonius! Weg... vervloekte paap... haal den pastor van Sint Walburga... Och, erbarming! Wie komt daar! Die roode soldaat... Erbarming, slinger me niet tegen den muur... ik zal braaf zijn...

Nogmaals viel Ravels neer...

Zijn borst zwoegde hoorbaar en rauwe, dierlijke kreten schoten uit zijn keel op...

Een oogenblik was Geertje ontroerd...

Ze dacht aan die vroegere dagen, aan Ravels moeder... een wijle schaamde de vrouw zich...

Maar Bert verscheen vóór haar en wild riep ze :

— Ik deed wel ! Hij maakte mij tot een duivelin ! Sterf nu alleen. Ravels... En de wreekster trok heen...

't Angstgeschrei verzwakte na eenigen tijd en hield weldra geheel op.

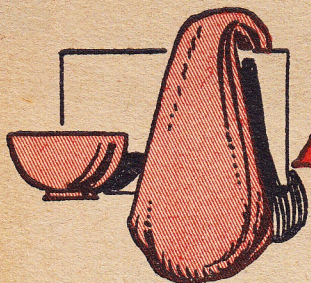
Boven lag 't lijk van een jongeling en den volgenden dag werd het op Galgenveld begraven.

Blommaert was weer menschelijker dan de ketterjagers.

De kronijken melden ons in hun vreeselijken eenvoud, dat brave huisvaders uit hun graf gesleurd en langs de straten naar de galge gesleept werden... omdat ze zonder biecht gestorven waren...

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

1926